

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach . . .	2,85 „
Na poczet, już z odnośnieniem . . .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na poczet, już z odnośnieniem . . .	8,67 „
Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 15 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Poniedziałek: Piotra Damjana
Wtorek: Macieja Apostoła

CHOJNICE, wtorek dnia 24 lutego 1931 r.

Słońca wschód 6.36 zachód 17.02
Księżycy wschód 8.42 zach. —

Więści o krótkiej treści

Niepokoje na Kubie

W mieście Hawanna policja usiłowała rozprzeszyć demonstrantów. Przyszło do strzelaniny, podczas której 10 policjantów i 50 robotników zraniono — Aresztowano 17 studentów, wśród nich synów i córki wysoko postawionych kubańczyków.

Na różnych miejscach miasta wybuchły mniejsze bomby, wyrządzając niewielkie szkody. Między innymi nastąpił wybuch w gmachu w którym mieści się policja. Władze powołały rezerwy pod broń.

Demonstracje w Niemczech

odbywają się mimo zakazu stale często z krwawym wynikiem. Wczorajszej nocy przyszło do starć nacjonalistów z komunistami i innymi organizacjami politycznymi w Brunświku (po przemówieniu Hitlera) w Wolfenbüttel i innych miejscowościach. Dużo osób jest rannych, niektórzy ciężko.

Katastrofa podczas pogrzebu

Podczas ceremonii pogrzebowej w pewnej miejscowości prowincji włoskiej. Bari zarwała się podłoga w pokoju, gdzie stała trumna. Wszyscy z księdzem i trumną runęli w głąb. 28 osób zostało zranionych.

Przyczyną katastrofy w Eschweiler było zapalenie się pyłu węglowego — jak stwierdziło dochodzenie urzędowe. Czy wybuchły także gazy podziemne dotąd nie zdołano stwierdzić.

Znowu katastrofa górnicza w Niemczech

W kopalni „Eschweiler-Reserve“ w Nothberg pod Akwizgranem, nastąpił w sobotę rano wybuch pyłu węglowego. Wydobyto 28 zabitych i 4 rannych. 5 ma się znajdować jeszcze w kopalni.

Burze we Włoszech

Z całych Włoch nadchodzą wiadomości o katastrofalnych burzach. Pod Domodassola lawina zasypała 6 robotników. W pewnej miejscowości w Kalabrii wskutek obsunięcia się ziemi poniosło śmierć 6 osób.

Lawiny zasypały

pod Lenggried (Bawaria) oddział nacierzy: 6 osób wydobyto żywych 1 zabita. — Przy Patscherhofel (Tyrol) zasypanych zostało 5 narciarzy.

Jeden wydobył się sam z zasy, pewną panią wydobyto z połamanymi nogami. Niema nadziei wyratowania ostatnich 3 członków wycieczki.

Okrepy zamknięte w zatoce Finskiej

przez zwały lodu zostały obecnie oswobodzone. — Pozostałych 5 parowców wydobywają z lodów łamaće lodu. — Niektóre z tych statków zamknięte były 6 tygodni.

Porozumienie polsko - czechosłowackie

Polsko - czechosłowacka konferencja, która obradowała od dnia 9 bm w Pilźnie, zakończyła w dniu dzisiejszym swoje prace, osiągnawszy zupełne porozumienie w sprawie postanowień, dotyczących statutu granicznego. Rokowania w sprawie komunikacji wzdłuż biegu rzek i żegluga na Dunaju i Popradzie oraz wzajemnych gospodarczych ulg były wprawdzie utrudnione z powodu doniosłości tych spraw, jednakże i w tym kierunku osiągnięto całkowite porozumienie.

Strasna zbrodnia w Katowicach

Policja tutejsza wpadła na trop zbrodni dokonanej przez Wilhelma Tkaczyka z Katowic na 11 miesięcznym dziecku, oddanemu mu na wychowanie Tkaczyk dziecko udusił następnie poćwiartował ciało i część zakopał w lasku w pobliżu lotniska katowickiego, część zaś w pobliskiej gliniance. Zbrodniarza aresztowano.

Rewolucja w Peru

Z Buanos Aires donoszą: Do ruchu powstańczego przyłączyło się kilka garnizonów, między innymi garnizon Aroquipa, który zarzuca rządowi; że nie dotrzymał przyrzeczeń złożonych podczas rewolucji sierpniowej. Wielka część floty stanęła po stronie powstańców.

Nowy Jork. Według doniesień z Limy południe

wa część Peru znajduje się w ręku powstańców: Dwa największe krążowniki Coronel Bolognesi i Almirante Grau przeszły na stronę powstańców — Na ostatnim statku schronił się swego czasu b. prezydent Leguia.

Lima. Rząd powołał 1600 ochotników na 60 dni pod broń.

Projekt ustawy o redukcji parcelacji przymusowej

W kołach politycznych obiegają pogłoski o projekcie nowelizacji ustawy z roku 1925 o wykonaniu reformy rolnej. Nowela jest opracowana przez rząd i ma być w dniach najbliższych poddana obradom Sejmu. — Zasadniczą kwestją jest tu zredukowanie

przepisowych 200000 hektarów przeznaczonych do rozparcelowania corocznie. Ministerstwo Reform Rolnych uważa bowiem, że w Polsce niema tyle obszaru, aby corocznie można było rozparcelować aż 200000 hektarów ziemi.

Budżet min. spraw wojskowych przed komisją senatu

Senacka komisja skarbowo - budżetowa obradowała onegdaj nad budżetem min. Spraw Wojskowych Referent Wyrostek z B B wniósł o przyjęcie tego działu budżetowego w brzmieniu sejmowym.

W dyskusji przemawiał senator Meissner (Klub Narod), który zwrócił uwagę na konieczność fortyfikacji granic zachodnich kraju. Poruszył on również sprawę lotnictwa, dowodząc, że jest ono niezbędne zorganizowane i prowadzone. Ilustruje to fakt śmierci Szalasa, jak również przegrane raidy.

W Polsce niema również ustalonego typu tych samochodów, natomiast jest tyle marek, że moglibyśmy pójść z tem na wystawę międzynarodową.

Kończąc swoje przemówienie sen Meissner wniósł szereg poprawek. Domagał się mianowicie skreślenia kredytów na uposażenie oficerów o 12 milj zł. oraz zredukowania funduszu dyspozycyjnego o 2 milj zł.

Następnie przemawiał gen Konarzewski, który oświadczył że zadania, związane z obroną granic, są pilnie opracowywane.

Pielgrzymka (franciszkańska) do Padwy.

Z okazji 700-setlecia śmierci i Kanonizacji św Antoniego Pad organizują OO. Franciszkanie Narodową Pielgrzymkę Polską do Padwy, nad którą objął protektorat J E Ks Kardynał Dr Hlond, Prymas Polski. Pielgrzymka wyruszy z Krakowa 16 sierpnia i prócz Padwy zwiedzi Wenecję, Asyż, Rzym; Florencję i Wiedeń. Wróci do Krakowa dnia 2 września — Całkowite koszty Pielgrzymki wraz z mieszkaniami, wyżywieniem, przewodnikami itd wynoszą: dla podróżujących w 3 kl 650 zł, dla podróżujących w 2 kl 930 zł — Pragnący wziąć udział w Pielgrzymce zechcą zgłosić się w możliwie najkrótszym czasie na listę uczestników, podając klasę podróży i dokładny adres. Na czele organizacji Pielgrzymki stoi sekretarz OO Franciszkanów w Polsce, O. Rajner Gościński; Lwów Klasztor Franciszkanów, dokąd też zwracać się należy we wszystkich sprawach związanych z Pielgrzymką. Organizacja Pielgrzymki wystara się w swoim czasie o zniesienie opłat za wizy paszportowe i o zniżkę paszportową.

Samobójstwo dyrektora kasy chorych.

W Gnieźnie popełnił samobójstwo dyrektor powiatowej kasy chorych Edward Tokarski, liczący 29 lat. Dyr Tokarski strzelił do siebie równocześnie z dwóch rewolwerów, trafiając się w głowę i lewy bok. Obydwie kule przeszły głowę i bok na wylot. Ciężko porażonego przewieziono w stanie bezładnym do lecznicy miejskiej w Gnieźnie; gdzie nieszabem nastąpiła śmierć.

Marszałek Piłsudski udzielił wywiadu dziennikowi brazylijskiemu:

Wielki dziennik brazylijski Coreio da Manhã zamieszcza wywiad, udzielony korespondentowi tego pisma na Maderze przez marszałka Piłsudskiego. W wywiadzie tym marszałek nie porusza zagadnień politycznych, omawiając tylko sprawę emigracji polskiej do Brazylii. W zakończeniu wywiadu wskazuje marszałek, że Polska żyje w spokoju i łagodzie i że, zgodnie z wiekową tradycją, daleka jest od wszelkich ambicji zaborczych. Korespondent uzupełnia wywiad informacjami o sytuacji gospodarczej Polski, których udzielił mu bawiący na Maderze kpt Lepecki: — Zamieszczając wywiad dziennik podaje jednocześnie charakterystykę postaci marszałka Piłsudskiego nazywając go polskim Napoleonem.

Lot polski dokoła Afryki.

Lotnicy kpt pilot Skarzyński i por obserwator inż Markiewicz wystartowali w Cairo w stronę Kartumu w Sudanie angielskim i po przelocie 1500 km wylądowali w miejscowości Antara, leżącej około 300 km na północ od Kartumu. W miejscowości tej znajduje się dobrze urządzone lotnisko.

Katastrofa samolotu wojskowego.

Z Lidy wystartował samolot, pilotowany przez plutonowego Stanisława Zawadzkiego z obserwatorem ppor Leonardem Paszkiewiczem, lecący w stronę Szczuczyna — W pobliżu stacji Bohdanów samolot uległ katastrofie. Pilot poniósł śmierć a obserwator został ciężko porażony: Aparat rozbił się w kawałki.

Burzliwe demonstracje bezrobotnych w Wilnie.

Wilno: — Odbyła się tutaj burzliwa demonstracja bezrobotnych przed magistratem. Jeden z manifestantów wtargnął do gabinetu kierownika opieki społecznej Edwarda Majewskiego i zranił go ciężko w głowę kaflem z pieca. Gdy aresztowanego sprawcę napadła policja eskortowała do aresztu tłum usiłował go odbić. Aresztowano 10 osób.

Zastrzelenie dwóch żubrów w lasach ks Hohenlohego w Pszczynie.

W związku z zabiciem na polowaniu u księcia pszczyńskiego Hohenlohego 2 żubrów, dyrektor miejskiego ogrodu zoologicznego w Warszawie, członek towarzystwa ochrony żubrów, Zabiński oświadczył przedstawicielom prasy że liczba żubrów żyjących na wolności, w całej Polsce wynosi 13 z których pięć należy do państwa i znajduje się w rezerwie puszczy Białowiejskiej. Osiem żubrów zaś znajduje się w lasach księcia pszczyńskiego. Pochodzą one od 3 żubrów, podarowanych księciu pszczyńskiemu przez cara rosyjskiego przed 30 laty. Żubry te rozmnożyły się, później jednakże stan ich liczebny znowu się zmniejszył podczas wojny, tak iż w rezultacie pozostało 8 sztuk.

W tych warunkach zastrzelenie dwóch żubrów jest wysoce karygodne i spotka się z reakcją opinii publicznej, nie tylko w Polsce, ale i na terenie międzynarodowym.

Rzadka i doniośta uroczystość w Toruniu

458-lecie urodzin Kopernika — Otwarcie muzeum miejskiego — Inauguracja powszechnych wykładów uniwersyteckich.

W czwartek Toruń był świadkiem niecodziennej uroczystości, świadczącej o tem, że wierny on jest swym tradycjom odwiecznym jako kolebka mistrza Kopernika oraz miejsce żywego ruchu naukowego.

W dniu tym przypadało 458-lecie urodzin Kopernika i, jak zwykle, dnia tego odbyło się doroczne posiedzenie toruńskiego tow naukowego i połączona z tem uroczystość otwarcia muzeum miejskiego.

Na uroczystość przybyło wielu przedstawicieli świata naukowego jak np. słynny archeolog prof J Kostrzewski z Poznania jako delegat Krak Akademii Umiejętności i Tow Przyjaciół Nauk w Poznaniu; prof Zakrzewski, konserwator państwowy i delegat Polskiego Tow Historycznego p Pajzderski z Poznania, konserwator okręgowy dr Walicki z Warszawy; delegat Zakł Architektury; Historji i Sztuki przy politechnice warszawskiej, oraz wielu zasłużonych na polu pracy naukowej działaczy miejscowych.

O godz 11,30 odprawione zostało nabożeństwo w kościele ś wJana gdzie Kopernik był chrzczony i gdzie znajduje się też jego pomnik.

Następnie o godz 12 odbyło się w sali rady miejskiej uroczyste posiedzenie które zagaił przewodniczący dr Steinborn, prezes komitetu organizacyjnego Pomorskiego Instytutu Naukowego. Na zebraniu tem przemawiali prezydent miasta p Bolt, prezes Tow. Naukowego w Toruniu ks Mańkowski, prof Kostrzewski, przedstawiciel Okręgowego pomorskiego kur szkolnego p Świdorski, ks prałat Szuman prezes filomatów, prof Zakrzewski, dr Walicki oraz im Tow Krajoznawczego we Włocławku dr Rakowski. Sala rady miejskiej była pięknie udekorowana, a nad podium umieszczono popiersie Kopernika.

Po uroczystym posiedzeniu odbyło się zwiedzenie muzeum. Gości oprowadzał kustosz p Chmarnyński. Muzeum to posiada cenne zbiory własne, połączone ze zbiorami Tow Naukowego w Toruniu. Będzie ono zaalążkiem pomorskiego muzeum krajowego, którego utworzenie jest jednym z głównych zadań mającego powstać Pomorskiego Instytutu Naukowego.

Po południu komitet wydał śniadanie na cześć gości i przedstawicieli władz, poczem wieczorem odbyło się walne zebranie Tow Naukowego a następnie uroczyste publiczne posiedzenie tegoż towarzystwa, na którym wobec liczego audytorjum p dr Bożenna Stelmachowska wygłosiła zajmujący odczyt o „obrzędach ludowych na Pomorzu“.

Pomnik Kopernika na rynku toruńskim był wieczorem pięknie iluminowany.

Łącznie z temi uroczystościami odbyła się inauguracja wykładów zorganizowanych przez zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich przy U P. Pierwszy wykład w auli gimnazjum miejskiego wygłosił prof U P Wojciechowski na temat „Czy Pomorze miało własną dynastję książęcą“. Temat ten, ujęty nader zajmująco, wzbudził wśród liczego audytorjum wielkie zaciekawienie.

Uroczystości Kopernikowskie wywarły na uczestnikach silne wrażenie i świadczą wymownie, że mimo ciężkiej sytuacji gospodarczej i troski o chleb powszedni są ludzie dobrej woli, którzy nie zapędzają tak po macoszemu dziś traktowanej dziedziny intelektu.

Polski ołtarz św. Antoniego w Nazarecie

Trzy lata temu rodak nasz, profesor seminarjum w Jerozolimie i sekretarz Kustodji Grobu Świętego, franciszkanin, O. Aureljusz Borkowski rzucił myśl aby w powstającej monumentalnej Bazylice Zwiastowania N Marji Panny w Nazarecie mógł być polski ołtarz św Antoniego zwłaszcza że poszczególne ozdoby tej świątyni będą darami państw katolickich wśród których oczywiście nie powinno brakować Polski.

Apel kapłana rodaka do naszego społeczeństwa odniósł ten skutek, iż popłynęły z Polski ofiary które pozwoliły na rozszerzenie pierwotnego zamiaru o tyle iż w Bazylice wspomnianej stanie już nie ołtarz, lecz polska kaplica św Antoniego z wymownym po wieki napisem, iż twórcą jej i fundatorem jest „Polonia seper fidelis“.

Ponieważ w tym roku przypada w Padwie jubileusz 700-lecia od chwili zgonu św Antoniego O Aureljusz Borkowski wybiera się na owe uroczystości do Padwy i pragnąłby gorąco złożyć u Grobu św patrona już dokonane wotum.

W tej myśli zatem zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa polskiego by zechciało bodaj skromnymi ofiarami zakończyć podjęte dzieło.

Ci, co już złożyli ofiarę na kaplicę może zechcą łaskawie poprzeć sprawę jej budowy wśród swoich krewnych i znajomych.

Wprost z Padwy O Aureljusz Borkowski przyjeżdża do Polski aby odwiedzić swoją matkę a tak

że by podziękować tym wszystkim, którzy poparli ofiarą jego zbożną inicjatywę i pomogli do zbudowania kaplicy która przez wieki dokumentować będzie na Ziemi Świętej, że „Polonia seper fidelis“.

Ofiary nadsyłać można do redakcyj pism, albo też wpłacać do PKO na konto Nr 24550 O. Aureljusz Borkowski, Fundusz bud kaplicy św Ant Padewskiego w Bazylice Zwiastowania N Marji Panny w Nazarecie.

Dym, który nas czyni dorosłymi

W takich lub innych szkolnych zakamarkach podczas przerw w lekcjach zbiera się gromadka — Ani spisek, ani sprzysiężenie. Stoją przeważnie milcząco i — kopcą papierosy.

Po godzinnej lekcji wciągają jak najgłębiej dym — Patrzą z lubością na jego smugi, wciągające się leniwie, to w kłębach wybiegające z ust; z których wyglądają pożółkłe zęby. Jednym słowem gromadka palaczy. — W seminarjum nauczycielskiem w Mławie przeprowadzono wśród uczniów 5-go kursu ciekawą ankietę na temat palenia. — Zadano uczniom szereg pytań. Między innymi. Jaką rolę odgrywał papieros w mojej wyobraźni? Na co uczniowie dali następujące odpowiedzi.

- 1) Papieros miał być symbolem mojej dojrzałości
- 2) Przez papierosy chciałem zawiązać bliższe stosunki ze starszymi kolegami;
- 3) Kiedy zapaliłem papierosa, to wtedy uważałem że dopiero jestem mężczyzną dojrzałym. Widziałem często, jak inni koledzy palili papierosy i to właśnie spowodowało, że przyjąłem od kolegi ofiarowanego mi papierosa i to właśnie spowodowało; i zapaliłem go.
- 4) Jaką rolę wówczas papieros odgrywał w wyobraźni 8-mio letniego dziecka, trudno mi dziś powiedzieć, uważam, że tylko chęć naśladowania i sprzyjające okoliczności.
- 5) Myślałem, że przez palenie papierosów stanę się poważniejszym, dojrzałym
- 6) Do pierwszego papierosa skusiła mnie ciekawość. 7) Papieros stawał mi narówni z dorosłą młodzieżą, dodawał mi powagi i męskości
- 8) Do zapalenia pierwszego papierosa skłoniła mnie chęć popisania się że już nie jestem dzieckiem
- 9) Pierwszy papieros przedstawiał się w mojej wyobraźni, jakby przejście z wieku młodzieńczego w wiek męskiej dojrzałości.

Wszyscy palacze przyznają, że pierwszy papieros nie sprawił im żadnej przyjemności, a niektórzy ulgali nawet mniej lub więcej silnemu zatruciu — Mimo to wielu z nich przyzwyczaiło się.

Dlaczego przyzwyczaiłem się do palenia papierosów? — zadaje pytanie ankietę:

- 1) Choć papieros wypalony sprawił mi tyle dolegliwości — czytamy odpowiedzi, — jednak powoli przyzwyczaiłem się; ponieważ chciałem należeć do grupy, która uważała się już za mężczyzn. Do za palenia pierwszego papierosa skłoniła mnie chęć odłączenia się od tych młodzików, a przystąpienie do mężczyzny; gdyż w mojej jaźni było zdanie; często przez ludzi powtarzane. Co to za chłop; co nie pali papierosów.
- 2) Pobudką do palenia początkowo była chęć naśladowania starszych; z czasem jednak stało się przyzwyczajeniem, z którego skutków wtedy nie zdawałem sobie sprawy.
- 3) Początkowo starałem się nie palić, ale nie mogłem tego uczynić, ponieważ otoczenie mi na to nie pozwoliło. Chociaż nieraz po wypaleniu papierosa fatalnie się czułem, to jednak nic nie mówiłem, bo chciałem dorównać starszym. Nie dałem po sobie nic poznać, boby się ze mnie śmiano.
- 4) Rozumowałem; że palenie przyczyni się do szybszego rozwoju fizycznego.
- 5) Trudno mi jest wytłumaczyć, jednak gdy starałem się nie palić, dziwnie się czułem; coś mi brakowało, tak, że nie wiedziałem, co z sobą w danej chwili robić.
- 6) Przyzwyczaiłem się dlatego że z początku za bawiałem się w starszego, a później weszło to w na łóg. 7) Chciałem się nauczyć liczyć do 10; nie wypuszczając dymu z płuc; gdyż to uchodziło za punkt honoru wśród kolegów.

Na 21 pytań ankiety, dotyczących sprawy od zyczajenia walki rozsądku z tym nałogiem, przy jemności i obyczajów nieprzyjemnych, szkodliwych spowodowanych paleniem, wpływów na sprawność władz fizycznych i umysłowych — wypłynęło jasno że każdy z uczniów uważa palenie papierosów za nałóg szkodliwy; przykry.

A warto zwrócić uwagę przede wszystkim na pobudki; które chłopca skłaniają do zapalenia papierosa! Przeczytajcie uważnie odpowiedzi i uderzy Was przykro; że najczęstszym powodem jest chęć uchodzenia za dorosłego oraz bezmyślną chęć naśladowania. — Papieros potrafi zaćmić ambicję, jaką powinien mieć każdy by móc powiedzieć: Jestem sobą. Papieros potrafi upokorzyć, ludziny się tonąc w obłokach dymu; że przez naśladowanie innych podnieśmy o stopień dorosłość; dojrzałość a tę przecież mierzyć się winno stopniem samodzielności, zaradności życiowej, wyrobieniem poglądów i przemyśleniem swego stosunku do ludzi i zjawisk wśród których się znajdujemy:

Bezrobocie w Polsce.

Od 7 do 14 lutego bezrobocie w Polsce wzrosło o 458 lecie urodzin Kopernika — Otwarcie muzeum

Przy świetle gromicy — Obrazek z naszych czasów

P. Juljan Podoski daje w „Kurjerze Warsz“ taki obrazek ze swoich podróży po kraju.

„Opowiadano mi fakt który miał się zdarzyć na granicy Suwalszczyzny i Łomżyńskiego. Spaliło się jakieś gospodarstwo Przyjechał t zw „taksator szkód“ Zjawił się pod wieczór. Miał tyle tylko czasu, żeby obejrzać już po zapadnięciu nocy, zwraca się więc do poszkodowanych.

— Światła...

Zakłopotali się chłopci.

— Nie mamy nafty Niema za co kupić Nie palimy lamp...

— To może są świece?

— Świec też nikt u was nie używa Idziemy spać zaraz po zachodzie słońca.

— Ależ ja dziś jeszcze muszę wyjechać! Nie będę mógł sp rządzić opisu!

Wówczas chłopcy zaproponowali, żeby taksator dokonał aktu — przy świetle gromicy gdyż tak się zdarzyło, iż w jednej z chatup leżał nieboszczyk.

Zasłużony duszpasterz polski

Do Rzymu przybył z New Britain Conn (Stany Zjednoczone) proboszcz polskiej parafji w tej miejscowości ks Lucjan Bojanowski, od 36 lat przebywający w New Britain, dokąd przybył mając lat 25. Zaraz po przybyciu ks Bojanowski objął stanowisko wikariego w mieście, które naówczas liczyło 120 rodzin katolickich, składających się z Polaków, Włochów, Litwinów; Słowaków i Rusinów. Od kilkunastu lat parafja polska została wyodrębniona, gdyż ilość wiernych — Polaków wzrosła do 13,000. Na czele tej parafji stoi ks Bojanowski, któremu mieszkańcy New Britain zawdzięczają zbudowanie dwóch kościołów, ufundowanie szkoły parafjalnej gimnazjum, domu nauczycielskiego, przytułków dla starców i paralityków oraz przytułku dla emigrantów. W kołach watykańskich ze specjalnem uznaniem podkreśla się apostołską działalność tego prawdziwego pasterza, o którego ks biskup katolicki powiadomił Stolicę Apostolską.

Nawrócenie się pastora

W kolegium OO kapucynów w Assyżu został przyjęty na łon Kościoła katolickiego i otrzymał bierzmowanie z rąk biskupa były pastor protestancki kościoła episkopalnego w Stanach Zjednoczonych laureat uniwersytetów Yale i Oxford Lloyd Burden Holsapple.

Episkopat polski w sprawie noweli do ustawy przeciwalkoholowej.

Sekretarz Episkopatu Polski J E ks biskup St Łukomski, zwrócił się do władz państwowych z pismem, w którym zwraca uwagę władz na poszczególne punkty w projekcie noweli do ustawy przeciw alkoholowej, zawierające niebezpieczeństwo dalszego rozszerzenia się alkoholizmu w Polsce oraz groźbę dla zdrowia moralnego narodu.

Episkopat Polski stwierdza, że:

1) projekt noweli w porównaniu z dotychczasową ustawą rozszerza i ułatwia możność sprzedaży napojów alkoholowych. Utrzymanie liczby 22000 miejsc detalicznej sprzedaży oraz rozszerzenie tej sprzedaży na bufety stacyjne, wagony restauracyjne i bufety na statkach podwaja faktycznie ilość miejsc sprzedaży alkoholu,

2) projekt upoważnia do sprzedaży alkoholu w czasie zabaw oraz przedstawień, co zawiera wyraźne niebezpieczeństwo ekscesów i zbrodni,

3) szczególnie przykrym dla społeczeństwa katolickiego jest zamiar dozwolenia sprzedaży alkoholu w niedziele i święta, co zniszczy odrazu te dobre rezultaty, które dotąd zostały osiągnięte w walce z alkoholizmem.

Projekt pogarsza również dotychczasową sytuację; dozwalając na wysynk alkoholu w najbliższej odległości od kościołów, szkół, cementarzy itp

— Z całego projektu — pisze sekretarz Episkopatu Polski — przebija wielkie niebezpieczeństwo dla zdrowia społeczeństwa. Praca ludzi dobrej woli, skierowana ku zwalczaniu alkoholizmu; ich wysiłek szczenia cnoty trzeźwości, nawoływanie do oszczędności, do podniesienia sytuacji majątkowej szerokich warstw będą daremne, jeśli te usiłowania napotkają na ułatwienie sprzedaży alkoholu przez liczne miejsca sprzedaży.

Ustawa z roku 1920 nie była doskonałą; lecz ni niejszy projekt ustawy uczyni walkę z alkoholizmem bezowocną i przyczyni się bezsprzecznie do rozszerzenia się alkoholizmu w Polsce.

Wobec tego zwracam się w imieniu Episkopatu Polskiego z prośbą o usunięcie z ustawy tych punktów, które stanowią pogorszenie ustawy z r 1920.

Śmierć stratanego przez konia.

Starogard. — Stratanego przez konia ośmioletni chłopiec ze Skórcza zmarł w tych dniach w szpitalu miejskim w Starogardzie podczas operacji Stratanego nastąpiło na ul w czasie saneczkowania

Zaczadzenie:

Zaczadziła się w swojej izdebce p Dubielowa zamieszkała przy ulicy Wąskiej. Pierwszej pomocy lekarskiej udzielił zaczadzonej p dr Dąbrowski. P Dubielowa znajduje się obecnie w szpitalu miejskim w bardzo poważnym stanie. Prócz p D zacządzyły się dwie inne osoby; lecz mniej niebezpiecznie

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 23. lutego 1931 r.

Sprostowanie

Ogłoszone w Dzienniku Pomorskim z dnia 20 II 1931 r. nr. 41 podziękowanie za dary na bezrobotnych prostuje o tyle, że kwotę 20 zł ofiarowało Stowarzyszenie Urzędników Skarbowych, a nie jak podano Urzędniczy Urząd Skarbowy Pod i Oplat.
(—) Dr Sobierajczyk, burmistrz

Powszechne Wykłady Związku Obrony Kresów Zachodnich

We wtorek 24 lutego o godzinie 6 w sali Kina wygłosi p. profesor Bieszk wykład z przeżyciami na temat: Piękno miast europejskich Wstęp wolny

Zjazd okręgowy kupiectwa z udziałem przedstawicieli władz skarbowych i samorządowych w Sępólnie

Zastępca prezesa p. Sobierajczyka zagałwisy zebrał wita przedstawicieli władz, starostę p. Ornasa, burmistrza p. Jagielskiego, wicestarostę powiatu chojnickiego p. Semraua, przedstawiciela władz skarbowych p. naczelnika Urzędu Skarbowego z Chojnic p. Zachorowskiego, Zarząd główny z Grudziądza oraz licznie reprezentowane kupiectwo z okręgu Chojnic, Sępólna i Tucholi. Obecni byli również ks. proboszcz Grudziński, p. Mazur poseł na Sejm i p. szambelan Prądziński jako delegat rolników. Przedstawiciele władz samorządowych i skarbowych po dyskusji zabierali głos, życząc zażądanie; zwolony w tak przełomowych i trudnych czasach obfitował w wyniki pomyślne obrad i wyszedł na pożytek kupiectwu i całemu krajowi. Następnie głos zabrał prezes Związku p. Marchlewski wygłaszając referat. Zjazd okręgowy odbywa się w chwili ciężkiego kryzysu gospodarczego, którego złagodzenie i zlikwidowanie możliwe jest jedynie pracą zgodną i solidarnością. Jeżeli się weźmie pod uwagę, krótki okres naszej państwowości to przyznać musimy że działo się dużo, jednakowoż nie dotrzyliśmy kroku innym narodom, co znówu da się skutecznie współpracą. Polska znajduje się w sąsiedztwie Rosji, która realizuje pięcioletni plan; którego wynikiem ma być zalanie szeregu państw towarami rosyjskimi, co naturalnie ma sparaliżować życie gospodarcze Europy. Wynik tych dążeń jest już widoczny w nadmiarze zboża w Polsce. Z drugiej strony Niemiec szuka rynków zbytu i całej jego energia nastawiona jest na nasze ziemie zachodnie, które za wszelką cenę chociażby wojną chce zdobyć. Kupiectwo zmuszone walczyć z takimi przeciwnościami, cierpi znacznie nie będąc w stanie wyliczyć się ze swych zobowiązań, narusza własne kapitały, które nie każdy posiada i powoli z pomocą komorników stacza się w ruinę. — Najważniejszą konsument rolnik, stojąc również przed nieopłacalnością swych produktów nie zagląda już tak często do miasta; a gdy tam zajędzie, to kupi tylko co mu naprawdę jest potrzebne. Kupiec więc nie mając zbytu zmuszony jednak płacić wysokie świadczenia marniejsze a z nim cały handel, który jest duszą naszych miast. Chcąc ratować się z tej nieznosnej sytuacji i wzmóc konsumpcję, podjęto akcję zniżania cen nie stosując tej zniżki wobec świadczących jakie kupcy ponoszą muszą dla Państwa. — Jeżeli zaś zniżki nie zastosuje się, kupcy domagają się znacznych udogodnień przy ściąganiu podatków, co niewątpliwie przy dobrym stosunku kupiectwa do władz skarbowych da się uskutecznić. Położenie polityczne Pomorza, sprawa ze najwięcej zagrożeni jesteśmy my Pomorzanie i pomoc rządowa przedewszystkiem tej ziemi musi być dana. Niemcy zdając sobie sprawę z ważności swych kresów; ogromne sumy przeznaczają na wzmocnienie żywiołu niemieckiego na granicach Rzeszy. Dzisiaj kiedy stojmy znówu wobec nowej wojny, na co wskażą zbrojenia podejmowane na szeroką skalę, należy Pomorze uprzywilejować by przygotowane było do dania odpawy tym, którzy na te ziemie czują się więc czas najwyższy by program Pomorza został wnet zrealizowany. Po referacie w dyskusji zabiera głos p. Mazur, który wskazuje że uchwalony już budżet, nie daje nadziei polepszenia, przeciwnie wobec uchwalenia nowych świadczeń podatkowych sytuacja się pogorszy. O zniżce podatków innych jak z oświadczenia p. ministra wynika niema co marzyć gdyż na laskę w budżecie jaką by się przez to stworzyło pokrycia nie ma. P. szambelan Prądziński porównuje nierównomierne opodatkowanie Pomorza i innych województw, bogatszych, stawiając zarazem wniosek o uchwalenie rezolucji. Przemawiali jeszcze p. Praśniewski i Szulc, który nawoływał by kupiectwo więcej dbało o zorganizowanie się; Pan Marchlewski nawoływał do zgodnej i wyteżonej współpracy i jednoci kończy dyskusję. Po uchwaleniu rezolucji, którą podamy później zamknął p. Fröhlich obrady a członkowie udali się na obrady poszczególnych sekcji.

Kradzież czy psota?

W nocy z dnia 20 na 21 bm wyfluczono okno z ulicy Podmurnej do ubikacji kupca Oskara Weilandta. Nie wiadomo czy rozbija się tu o usiłowania dokonania kradzieży, względnie o dopuszczenie się grubego wybryku.

Zebrań powiatowe Pom. Tow. Rolniczego.

Dnia 18 bm odbyło się w Chojnicach zebrań prezesów i członków zarządu Kółek Rolniczych, na którym byli obecni również pp. starosta pow., naczelnik Urzędu Skarbowego, przedstawiciele Związku Ziemian i Komisarz Kasy Chorych. Zebranie zagałw p. prezesa pow. PTR Główniczki który przedstawił zebrańm obecne położenie gospodarce, oraz podał do wiadomości poczynione starania przez PTR celem ulżenia doli rolnikom. Następnie poruszono sprawę podatków, co wywołało bardzo ożywo na dyskusję. W kwestji tej miał dłuższe przemówienie Naczelnik Urzędu Skarbowego, który obiecał w miarę możliwości iść na rękę rolnikom. Uzgodniono, iż w celu sprawiedliwego wymiaru podatku dochodowego wybrani będą w każdej gminie rzeczoznawcy, którzy wraz z sołtysiem dawać będą opinię o poszczególnym płatniku.

Co do świadczeń socjalnych obecny Komisarz Kasy Chorych daje szczegółowy obraz panujących warunków w tej instytucji oraz również przyrzeka rolnikom iść na rękę. Pow. prezes PTR podaje do wiadomości, iż od 1 4 świadczenia socjalne zostaną obniżone, jak również i proc. proca za zwłokę. W dyskusji zabierali głos pp. Kropidłowski, Pruszek; ks. senat. Szulc, Słomiński; Czarnowski; Husarek Łącki i wielu innych.

W dalszym toku obrad uchwalono szereg rezolucji jak: zniżki cen za drewno opałowe zniżenia taryf za przewóz nawozów sztucznych i węgla, usprawnienia działalności k. mjsji odwoławczych od reklamacji podatkowych, obniżenia świadczeń na rzecz Kas Chorych i Urzędu Ubezpieczeń i t. p. Uchwalono również rezolucję potępiającą rozbijanie jednoci organizacyjnej rolników, przez stwarzanie nowych związków.

Obecny na zebrańm starosta pow. p. dr Zaleski wygłosił obszerny referat w którym przedstawił zebrańm poczynania rządu w kierunku załagodzenia kryzysu gospodarczego, oraz nawoływał rolników do solidarnej pracy i nie zaniedbywania swych warsztatów. Omówił akcję podjętą przez siebie w celu osiągnięcia przez rolników właściwych cen za trzodę chlewną, która już dała realne rezultaty.

W wolnych głosach poruszono szereg aktualnych spraw żywo obchodzących ogół rolników, jak cen za nawozy sztuczne, produkta rolne powołań do życia zbiornic jaji itp.

Między innymi uchwalono również jednogłośnie by w tym powiecie utrzymano nadal instruktorat rolny.

Należy stwierdzić, iż zebrańm było bardzo ożywione, a zainteresowanie sprawami gospodarczymi bardzo duże. Spodziewać się trzeba, iż uchwalone przez zebrańm rezolucje, znajdą należyty odzew u czynników miarodajnych

Skutku przesłuchania u sędziego śledczego

W sobotę dnia 21 bm stanęła przed sędzią śledczym, zniewolona onegdaj przez znanego w naszym mieście K. małoletnia K. Po przesłuchaniu kiedy wychodziła na ulicę, została napadniętą i dotkliwie pobita przez panią Kowalewską. Zażalenie wywołało na miejscu większe zbiegowisko — Napewno zajmą się p. Kowalewską miejscowe władze policyjne; aby raz na zawsze zaprowadzić na ulicach Chojnic porządek; w takich sprawach

Uciek! od rodziców.

16 letni Waclaw z Świętochowie na Górnym Śląsku uciek! przy końcu roku 1924 z domu rodzicielskiego i wędrował od Krakowa przez Zagłębie Dąbrowskie aż z początkiem stycznia 1931 roku zażywał do Chojnic. Tu przyjęty został przez rodzinę S przy ulicy Wysokiej a później przez rodzinę K przy ulicy Spiechrzowej. K zapuszczał się codziennie do okolicznych wiosek na zebrańm, żywiąc nie tylko siebie ale i swoich przybranych opiekunów. W jest doskonale odżywiony i o podjęciu jakiejś stałej pracy nawet nie myśli. Czuje się zupełnie zadowolonym. Dlatego też nie meldował się nigdzie: — Policja jednak go przytrzymała i oddała w ręce władz sądowych w celu zaopiekowania się nim.

Błoczki obiadowe nie mają powodzenia.

Policja przytrzymała niejakiego Józefa Dzwonkowskiego lat 43, bez stałego miejsca zamieszkania na gorącym uczynku zebrańm. D. udzielone mu błoczki obiadowe zniszczył a gotówkę zdołał uzbierać w ciągu pół dnia przeszło 4 zł, nie licząc chleba wędlin itp. Policji podał fałszywe dane, a zato został przytrzymany i oddawiony do dyspozycji władz sądowych.

Kradzież.

W nocy z dnia 21 na 22 bm z majątku p. Schreibera przy Szosie Gdańskiej włamano się do piwnicy i usiłowano dokonać kradzieży większej ilości ziemniaków. Odważna służąca jednak zdołała za miarowli złodziei przeszkodzić. Kiedy około godz. 23 służąca zabierała się na spoczynek, usłyszawszy jakies szmery udała się na drugi koniec domu do piwnicy, którą zastała zamkniętą. Kiedy jednak szmery się powtórzyły, udała się tamże jeszcze raz i zastała piwnicę otwartą w piwnicy kilka próżnych worków i koszyk a nawet 2 worki zdołała sprząca napelnąć. Spłoszony jednak umknął zanięt służąca zdołała założyć nową patentową kłódkę.

Założenie Komitetu Powiatowego Floty Narodowej w Chojnicach.

Dnia 21 lutego o godzinie 10 w sali posiedzeń Starostwa odbyło się zebrańm zorganizowane z inicjatywy niestrudzonego na polu pracy społecznej pana starosty dr Zaleskiego. Gości zebrańm naliczyliśmy 32 z pośród wybitnych i zasłużonych na polu pracy społecznej i narodowej obywateli naszego miasta i powiatu. Zebrani jednogłośnie uchwalili przystąpić do pracy w celu zorganizowania akcji zmierzającej do zbierania funduszu morską Floty Narodowej na powiększenie naszej potęgi morskiej; tak nam niezbędnie potrzebnej. Piękny ten cel wzmian znaleźć w społeczeństwie naszym jaknaj szerszy odzew: Wszyscy zapisujemy się w szeregi członków Floty Narodowej, nie dajmy się uprzydźić i zawstydzic Niemcom; którzy swoją potęgę morską utworzyli w lwiej części ze składek publicznych Flotenverein Członkiem wspierającym Komitetu Floty Narodowej może być każda osoba fizyczna lub prawna, opłacająca na cele Komitetu składkę w wysokości 1 zł rocznie. Na zebrańm z grona obecnych wyłoniono Komitet wykonawczy zarządu Powiatowego Floty Narodowej, w skład którego weszli wybrani jednogłośnie. Przewodniczący p. starosta powiatowy dr Zaleski; zastępcy pp. dyr. Korzeniowski i ks. Makowski, skarbnik dyr. Polachowski, sekretarz St. Roman Peski; referent organizacyjny p. Karpus. Dalsi członkowie Dr Belkowska i insp. Grochowski, w skład komisji rewizyjnej weszli pp. dyr. Kozubski; insp. Deruchowski; p. Dziegielewski Komitet rozpoczął swoją działalność. Prosimy wszy stkich tych, którym droga jest przyszłość naszej Ojczyzny i jej potęga o zapisywanie się do Komitetu Floty Narodowej i płacenia składek; kierując się zasadą, kto prędko daje dwa razy daje. Założono już w powiecie chojnickim koła z ramienia Komitetu Wykonawczego F. N. a mianowicie w Wielu, Borowym Młynie, Męcinkale, Brusach i Siłnie, więc akcja się rozwija. Daj Boże żeby szła jaknajlepiej i pozyskiwała jaknajwięcej członków i sympatyków

Kradzieże:

W Hotelu Dworcowym przyjęto za służącą niejaką Olę S, która podawała się, niemeldowana jako Barczewska. Dokonała ona drobnej zamiany rzeczy onegdaj zaś kradzieży torebki z zawartością 21 zł; z poczekalni lekarza dentystry p. Stachurskiego. — Nieustaleni dotychczas sprawcy dopuścili się kradzieży naszyjników u mistrza rzeźb, p. Edmunda Śliwińskiego w miejscu Policja jest na tropie.

Dzisiaj po raz ostatni wyświetlany będzie w Kinie Nowości film: Bitwa nad Sommą:

Akademja ku czci Ojca św.

odbyła się w niedzielę w sali Rady Miejskiej w Warszawie na której obecny był Pan Prezydent Rzplitej. Akademię zakończono odegraniem hymnu papieskiego:

Nadesłano:

Nieuczciwe praktyki z cenami zapałek:

Na powyższy artykuł zdobyć się mógł tylko czł. wiek; przypuszczam taki, który chce się komuś podobać. Ceny na zapałki w odsprzedaży dotychczas nie ustalono; lecz tylko tę, którą kupcy pobierają. — O ile pudełko kosztuje już w samym zakupie około 10 groszy, doliczając do tego podatek obrotowy itd. to cena w odsprzedaży 12 groszy za pudełko, byłaby uzasadnioną.

Jeżeli się o czemś chce mówić to należy przede wszystkim sprawę dobrze znać; ale zwykle bywa inaczej. Często zdarza się, że obrzuca się błotem niewinnych — jak w tym wypadku biednych odsprzedawców. Gdyby zła szukało się zawsze u samego źródła, działałoby się nam wszystkim o wiele lepiej.

M. K.
(W artykule; o którym mowa; pisze się wyraźnie o Katowicach; a nie o stosunkach u nas. Wobec tego; że podrożeńie zapałek dotyczy także szerokiej kół konsumentów; nie dziw; że zainteresowani w sprawie tej głos zabierają; tak odbiorcy jak i kupcy. Za wyjaśnienie sprawy tylko wdzięczni być możemy: Red.)

RUCH W TOWARZYSTWACH

Zebrańm Tow. Pań św. Wincentego a Paulo odbędzie się w środę dnia 25 lutego br. o godzinie 5-tej po południu w klasztorze — O liczny udział uprasza Zarząd

SMP żeńskie! Dziś o godzinie 8 wieczorem odbędzie się zebrańm zarządu w klasie Szkoły Powszechnej. Z powodu ważnych spraw upraszam o przybycie drh zarządu w komplecie
Sprawie służ! Zarząd

Klub Mandolinistów Lira przy KP W w Chojnicach — W środę dnia 25 bm o godzinie 7 wiecz odbędzie się ćwiczenia mandolinistów w byłym konsu mie kolejowym. Komplet konieczny.

Koło Pań przy KP W w Chojnicach — Lekcja gry na mandolinie odbędzie się w środę dnia 25 bm o godzinie 6 wieczorem w salce komisyjnej (gmach dworcowy). — Uprasza się o przybycie i zgłoszenie się wszystkich pań; które zechcą brać udział w lkcjach. Ostatni termin zgłoszenia się do środę dnia 25 lutego br.
Dyrygent

KONCERN ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ „VESTA”

Poznańsko - Warszawskie T-wo Ubezpieczeń
S-ka Akc. — r. 1919
W POZNANIU

Bank Wzajemn. Ubezpieczeń r. 1873
T-wo Wzajemnych Ubezp., od ognia i gradobicia - r. 1920

Największy koncern prywatnych zakładów ubezpieczeń w Polsce, prowadzący wszystkie najpowszechniejsze działy ubezpieczeń. Łączny roczny zbiór składek około 25 milionów złotych. Kapitały i rezerwy na dzień 1 stycznia 1930 roku około 16 milionów zł. Koncern posiada 23 kamienice w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku i innych miastach Polski.

Wszystkie trzy, do koncernu należące Towarzystwa, są oparte wyłącznie o kapitał polski, posiadają umowy reasekuracyjne z największymi zakładami zagranicznymi i mają odrębne Zarządy, Rady Nadzorcze i są odrębnymi osobami prawnymi.

Siedziba Zarządu skoncernowanych Towarzystw: Poznań, św. Marcina 61.

Oddziały: w Bydgoszczy, Grudziądzu, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Warszawie, Wilnie. Reprezentacja w Gdańsku. Agendy i Reprezentacje we wszystkich większych miastach Polski.

Przetarg przymusowy
We wtorek dn. 24 bm. o godz. 16-tej sprzedam w Chojnicach wybudowanie, najwięcej dającym za gotówkę:

- 2 żniwiarki,
- 1 śrutownik,
- 2 krowy,
- 1 zrebaka

Zbiórka licytantów w moim biurze o godz. 15.30.

Szeleziński
Kom. sąd. Chojnice. 38

Przetarg przymusowy
Dnia 24 lutego br.

o godz. 11-tej sprzedam w Charzykowie przed sołectw. 1 krowę, cielaka i powózkę.

W Chojnicach o godz. 14-tej w lokalu p. Jażdżewskiego, 1 kurtkę skórzaną.

Drabliński,
egz. Powiat. Kasy Chorych

W krótko rozpoczynie się cykl wykładów dla pań i panów

w języku francuskim i w hiszpańskim.

Przy większej frekwencji za lekcję 0,60 zł. od osoby. Wykłady wygłaszać będzie Dr. filozofji który dłuższy czas przebywał zagranicą. Zgłoszenia ustne i pisemne przyjmuje się od godz. 4-tej do 5.30 w Redakcji

Poszukuje się od 1. kwietnia

dojarza
do 40 krów.

Burdik,
Dąbrówka.

KINO NOWOŚCI

W poniedziałek, 23. bm.

o godz. 6 i 8,15

Na ogólne życzenie — powtórnie sprowadzono i poraz ostatni wyświetlać będziemy film pod tytułem

Bitwa nad Sommą

Ceny miejsc:

o godz. 6. Balkon zł. 1.25 Rezerwowe zł. 1.
I. miejsce zł. 0,50
o godz. 8.15 Balkon zł. 1.50 Rezerwowe zł. 1.25
I miejsce zł. 0,80

We wtorek 24 bm. o godz. 8.15

Ukaże się powtórnie na naszym ekranie wielki morski film krajowej produkcji pod tyt.

Pod Bandera Miłości

ilustrujący dzieje wielkiej miłości, o wyjątkowo atrakcyjnej i emocjonującej akcji.

W roli głównej:

Zbyszko Sawan

Udział marynarki handlowej i wojennej! Kadetów szkoły morskiej! Oficerów policji i załogi S. S. „Gdynia” oraz statku szkolnego „Lwów”.

Ceny zwykłe Sala dobrze ogrzana!

W krótko: **Wielki film**
Bezbożne dziewczę.

Płacimy najwyższe ceny

za wikę, peluszkę, łubin, seradellę, konieczyinę wszelkiego rodzaju, tymotkę, pszenicę, żyto, jęczmień, owies — i prosimy o oferty z dużymi próbkami.

Tel 28672 Bauerngenossenschaft, Gdańsk, Hundegasse 109

1.000 zł.

poszukuję na I. hipot. z dobrem oprocentow. lub w zamian oddam **mieszkanie** 2 pokoj. z kuchnią w śródmieściu. Gdzie wskaże eksped. Dz. Pom.

Pończochy

damskie, dziecięce oraz skarpetki wykonuje z własnej i powierzonej wełny i bawełny

Irena Kubinska
Strzelecka 53

Młodsza siła biurowa

władająca językiem polskim i niem. potrzebna od 1. III. do mego składu bławatów

Juljusz Schreiber
Chojnice Rynek 17

SERY:

Tylzycki pełnotłusty, Tylzycki pół tłusty, Limburski pełnotłusty i inne gatunki pierwszorzędnej jakości, poleca także dla odsprzedawców

D. Wyrch,
Granowo — Chojnice.

Jeszcze nie zapóźno — aby ratować swe zdrowie!

Tysiące chorych uzyskało utracone zdrowie, pijąc znane ze swej skuteczności

zioła lecznicze Dr. Stanisława BREYERA

(zatwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia)
N. 1 Skuteczne w chorobach piersiowych,
N. 2 w chorobach reumatycznych, artretycznych (na przemianę materji),
N. 3 w chorobach żołądkowo-kiszczkowych,
N. 4 w chorobach nerwowych,
N. 5 w błednicy,
N. 6 nerkowych. Oprócz powyższych mieszanek, także w chorobach serca, cukrzyey i nadmiernej otyłości.

Oryginalne pudełka są do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych, lub też wysła: **Wytwórnia „POLHERBA” Spółka z o. o. Kraków, Podgórze. Skrytka 481.**

Żądajcie bezpłatnego przysłania broszury „Jak odzyskać zdrowie?”

BROSZURKI DROGA KRZYŻOWA oraz GORZKIE ŻALE

poleca

Księgarnia „DZIENNIKA POMORSKIEGO“

Skarbonka powinna znajdować się w każdym domu, gdyż jest ona ważnym i bardzo pomocnym czynnikiem dla rodziców przy wychowaniu swych dzieci. Darowanie dziecku dla jego skarbonki parę groszy sprawia mu radość i przyjemność, a zachęcone jeszcze przykładem oszczędności rodziców, pobudza je już w samej młodości do zmysłu oszczędnościowego. Skarbonki domowe wypożyczają bezpłatnie

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Chojnicach.

Wyciąć, wypełnić i oddać listowemu

Kwit mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski“	marzec 1931	2,80 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.:

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy,

dnia, _____ 1931 r.

Benzyna ze stacji 0.82 złp.

Stacja „Karpaty“

Bracia Hubert.

Pierwszorzędna jakość, rzetelna obsługa.